د زده کولو او ښودلو د حلقو

جدول

د اولاد درې حقونه

(قسط:3)

31 جولای، 2025

د زده کولو او ښودلو د حلقو جدول

(1): پهٔ مختلفو موضوعاتو باندې مختصر بیان: **5** منټه (2): دُعا یادول: **5** منټه

(3): [د خپلو اعمالو] جائزه: **5** منټه، ټول وخت: **15 منټه-**

نن به د زده کولو او ښودلو پهٔ **حلقو** کښې **د اولاد درې حقونه (قسط:3)** پهٔ باره کښې فائده مند معلومات درکولے شي او **د اوده کیدو پهٔ وخت لوستلے کیدونکې دُعا** به یادولے شي- پهٔ اخره کښې به د نیک اعمال رسالې نه اِجتماعي جائزه هم اخستے کیږي- اِنْ شَآءَ اللهُ الْكَرِيم!

د دُرُود شریف فضیلت

د اخري نبي، رسولِ هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم **فرمان مبارک دے:** پهٔ ما باندې دُرُودِ پاک لوستل پهٔ پل صِراط باندې نُور دے، څوک چې د جُمعې پهٔ ورځ پهٔ ما باندې 80 کرته دُرُودِ پاک لولي د هغهٔ به د 80 کالو ګناهونه معاف شي- (1)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ??? صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

د اولاد درې حقونه (قسط: 3)

آیت مبارک

الله پاک فرمائیلي دي:

وَ اعْلَمُوْۤا اَنَّمَاۤ اَمْوَالُكُمْ وَ اَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۙ (پاره 9، سورهٔ انفال: 28)	ترجمهٔ کنزُالعِرفان: او پوهه شئ چې ستاسو مالونه او ستاسو اولاد یو امتحان دے-

فِتنَه: یعني ازمیښت، امتحان- د آیت معنیٰ دهٔ: **الله** پاک تاسو ته مال او اولاد عطا کړے

---

[1] ... الترغيب فى فضائل الاعمال، باب مختصر من الصلاة على رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم، صفحه:14، حديث:22۔

دے، په دې کښې ستاسو اِمتحان دے، کتلے کيږي به چې د دوئي په معامله کښې د **الله** پاک د احکامو څومره حفاظت کوئ۔ [1]

د خوږ مصطفٰے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمان مبارک

د خوږ آقا و مولا، مکي مَدَني مصطفٰے صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمان دے: څوک چې د خپلو بچو د ضرورت پوره کولو د پاره د کوره (د کسب د پاره) اووتو هغه د خدائے په لاره کښې دے۔[2]

د اولاد درې حقونه

خوږو او محترمو اِسلامي وروڼو! د اولاد ډير زيات حقونه دي، په کومو کښې چې يو څو حقونه مونږه مخکښې زده کړي دي، درې به نن زده کوو۔ راځئ چې وړومبے د زده کړے شوو حقونو دوهرائي وکړو: **(1)**: د ښې مور انتخاب (د تربيت شروع د مور د غيږې نه کيږي، مور چې څومره ښه وي هومره به د اولاد تربيت هُم ښۀ کيږي) **(2)**: د ماشوم په غوږ کښې اذان کول **(3)**: تحنيک (ګهټي ورکول) **(4)**: د ماشوم ښۀ نوم کينښودل **(5)**: عقيقه کول **(6)**:ښه تربيت کول۔

نور درې حقونه کوم چې نن زده کول دي:

وړومبے حق: په اولاد کښې برابري کول

وضاحت: په حديثِ پاک کښې فرمائيلے شوي دي: د **الله** نه ويريږئ او په خپل اولاد کښې اِنصاف وکړئ--!! [3]

1...تفسير نسفي، پاره:9، سورۀ انفال، جلد:1 تحت الآيت:28۔

2...معجم كبير، جلد:19، صفحه:129، حديث:282، ملخصًا، مكتبة ابن تيميه۔

3...مسلم، كتاب الهبات، باب كراهة تفضيل بعض الاولاد في الهبة، صفحه:632، حديث:1623۔

په اولاد کښې د برابرۍ مثالونه:

❀تولو بچو سره يو شان مينه کول پکار دي تر دې چې په ښکلولو کښې هم برابري پکار ده ❀که تحفه وغيره ورکوي نو ټولو ته دې ورکړي ❀ټولو بچو ته دې يو شان خرچه ورکوي ❀که بچي يو شان غلطي اوکړي نو په سزا ورکولو کښې هم برابري کول پکار دي په اولاد کښې برابري نۀ کولو سره نفرتونه، اختلافات، بغض او حسد وغيره پيدا کيږي۔

دويم حق: نفقه پوره کول

وضاحت: د خوراک څښاک، د جامو او د اوسيدو د پاره د کور انتظام کول **نفقه** ده۔ [(1)]

د حديث شريف مطابق څوک چې د بال بچ د پاره حلال رزق ګټي، د قيامت پۀ ورځ به د هغۀ مخ د څوارلسمي د سپوږمۍ پۀ شان ځليږي ❀ د نابالغه بچي خرچه پۀ پلار باندې واجِب ده، اګر که هغه د پلار سره نۀ اوسيږي ❀ معذوره بچے کوم چې د ګټلو طاقت نۀ لري، د هغه خرچه هم پۀ پلار باندې لازم ده ❀ د نا وادۀ کړې لور خرچه هم د پلار پۀ ذِمه ده۔ [(2)]

دريم حق: پۀ ښه رشته ميلاؤيدو باندې يـې وادۀ کول

وضاحت: رسولِ ذِيشان، مکي مَدَني سلطان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم فرمائيلي دي: چې څوک ځلمے وي او پلار (د وَس لرلو باوجود) د هغۀ واده نۀ کوي، که څوي پۀ ګناه (مثلاً پۀ بدکارۍ وغيره) کښې اخته شو نو د هغې ګناه به پۀ پلار باندې (هم) وي۔ [(3)]

نوټ: عام طور ودونه د خرچو پۀ وجه ليټ کيږي، اِسلام نِکاح ډيره اسانه کړې ده۔ که مونږه د وادۀ پۀ معامله کښې هم سُنَّت اِختيار کړو نو د ډيرو فضول خرچو، قرضونو

1...بهارِ شريعت، جلد:2، صفحه:273۔

2...فتاوی رضویه جلد 24، صفحه:348، ملخصًا۔

3...شعب الايمان، باب فی حقوق الاولاد واهلين، صفحه:401، حديث:8666۔

او جنګ جګړو نه بچ کيدے شو، ورسره ورسره معاشره د بدکارئ په شان ګناهونو نه هم صفا کيدے شي- په حديثِ پاک کښې دي: د کمې خرچې والا نِکاح برکتي ده-

دوهرائي

نن مونږه د اولاد درې حقونه زده کړي دي، په ذِهن کښې يې کښينوئ: (1): په اولاد کښې انصاف کول (2): نفقه پوره کول (3): په ښه رشته ميلاؤيدو باندې يې واده کول-

د ښودلو او زده کولو په حلقو کښې يادولو والا دُعا

د اوده کيدو په وخت لوستونکې دُعا

اَللّٰهُمَّ بِاسْمِكَ اَمُوْتُ وَاَحْيَا

ترجمه: اے **الله** پاکه! زۀ ستا په نوم سره مړ کيږم او راژوندے کيږم (يعنې اوده کيږم او رابيداريږم)- [1]

د اِجتماعي جائزې طريقه (72 نيک اعمال)

د روزانه 56 نيک اعمال:

(1): آيا ښه ښه نيتونه مو کړي؟ (2): آيا پينځه واړه نمونځونه مو د جَمعې سره ادا کړي؟ (3): آيا د هر نمونځ نه مخکښې مو د نمونځ دعوت ورکړے؟ (4): آيا د شپې مو سُوْرَةُ الْمُلْك لوستلے يا اوريدلے؟ (5): آيا د هر نمونځ نه پس مو آية الکرسي، تسبيحِ فاطمه، سُوْرَةُ الْاِخلاص لوستلے؟ (6): آيا د کنزُ الايمان نه مو 3 آيتونه يا مو د صِراطُ الجنان نه 2 صفحې د ترجمې او تفسير سره لوستلې يا اوريدلې؟ (7): آيا د شجرې اوراد مو لوستلې؟

1... بخاری، کتاب الدعوات، باب وضع اليد اليمنى تحت الخد الايمن، صفحه:1560، حديث:6314۔

(8): آيا 313 کرته مو دُرُود شريف لوستلے؟ (9): آيا سترګې مو د ګناهونو نه بچ ساتلي؟ (10): آيا غوږونه مو د ګناهونو نه بچ ساتلي؟ (11): آيا د فضول نظر نه پۀ بچ کيدو سره مو نظر ښکته ساتلے؟ (12): آيا 12 منټه مو د مکـتبة الـمدينه اِصلاحي کتاب لوستلے؟ (13): آيا د اذان او د اِقامت جواب مو ورکړے؟ (14): آيا د غصې علاج مو کړے؟ (15): آيا خپله جائزه مو اخستې؟ (16): آيا د خپل نګران تابعداري مو کړې؟ (17): آيا پۀ تاسو او جي وئيلو سره مو خبرې کړي؟ (18): آيا پۀ مکـتبة الـمدينه بالغان کښې مو لوستلي، يا مو ښودلي؟ (19): آيا د ماسخوتن د جَمعې نه پس پۀ دوو ګينټو کښې کورته رسيدلي يئ؟ (20) : آيا دوه ګينټې مو پۀ ديني کارونو باندې لګولي؟ (21): آيا د سحر د نـمونځ د پاره مو راپاڅول کړي؟ (22): آيا د نورو کورونو ته مو د کتلو نه ځان بچ کړے؟ (23): آيا پۀ کور کښې مو درس ورکړے؟ (24) : آيا د جومات درس مو ورکړے يا اوريدلے؟ (25): آيا د سُنَّت مطابق مو جامې اغوستې دي؟ (26): آيا د زلفو د پريښودو پۀ سُنَّت باندې مو عمل کړے؟ (27): آيا يو موټے ګيره مو پريښودې؟ (28) : آيا د ګناه کولو پۀ شکل کښې مو فوراً توبه کړې؟ (29): آيا د سُنَّت مطابق مو خوراک کړے؟ (30): آيا مسلمانانو ته مو سلام کړے؟ (31) : آيا څۀ نا څۀ مو پۀ سُنَّتو باندې عمل کړے؟ (32): آيا د ماسپښين سنتِ قبليه مو د فرضو نه مخکښې ادا کړي؟ (33): آيا تهجد يا صلوٰةِ الليل مو ادا کړي؟ (34): آيا د اَوَّابِيْن يا اِشْرَاق او څاخت نـمونځ مو کړے؟ (35):آيا د مازديګر يا د ماسخوتن سُنتِ قبليه مو ادا کړي؟ (36): آيا پۀ 12 ديني کارونو کښې مو د يو ديني کار ترغيب ورکړے؟ (37) : آيا د نورو نه غوښتلے شوي څيزونه خو مو اِستعمال کړي نۀ دي؟ (38): آيا د دروغو، غيبت او چغلۍ نه مو ځان ساتلے؟ (39): آيا د څۀ وخت د پاره مو مَدَني چينل کتلے؟ (40): آيا

ذاتي دوستي خو مو نۀ ده کړې؟ **(41)**: آيا پۀ وخت باندې مو قرض ادا کړے؟ **(42)**: آيا د عاجزۍ داسې الفاظ خو مو نۀ دي وئيلي کوم چې زړۀ نۀ دي منلي؟ **(43)**: آيا د صفايۍ او سليقې خيال مو ساتلے؟ **(44)**: آيا د مسلمانانو د عيبونو پرده مو ساتلې؟ **(45)**: آيا د سحر د نـمونځ نه پس مو د تفسير اوريدو /بيانولو پۀ حلقه کښې شرکت کړے؟ **(46)**: آيا د څۀ نا څۀ جائز کار نه مو مخکښې بِسْمِ الله وئيلې؟ **(47)**: آيا چوک درس مو ورکړے يا اوريدلے؟ **(48)**: آيا مور پلار او پير او مرشد ته مو ايصالِ ثواب کړے؟ **(49)**: آيا د اِسْرَاف نه مو ځان بچ کړے؟ **(50)**: آيا د ټريفک د قوانينو پابندي مو کړې؟ **(51)**: آيا د تنظيمي طريقې مطابق مو مسئله حل کړې؟ **(52)**: آيا د ژبې د ګناهونو نه مو ځان بچ کړے؟ **(53)**: آيا د فضول خبرو نه مو ځان بچ کړے؟ **(54)**: آيا د ټوقو ټقالو، خندا، زړۀ ازارولو او پۀ کړس خندا نه مو ځان ساتلے؟ **(55)**: آيا عمامه شريف مو پۀ سر کړې؟ **(56)**: آيا د مور پلار اَدَب مو کړے؟

د قُفلِ مدينه کارکردګي

✿ پۀ ليکلو خبرې کول 12 کرته ✿ پۀ اِشاره باندې خبرې کول 12 کرته ✿ پۀ سترګو کښې د سترګو اچولو نه بغير خبرې 12 کرته-

هفته وار 9 نيک اعمال

(57): آيا د اِسلامي خوئيندو هفته وارې اِجتماع ته مو څوک اِسلامي خور د کور نه ليږلې؟ **(58)**: آيا هفته واره مَدَني مُذاکَره مو کتلې يا اوريدلې؟ **(59)**: آيا پۀ هفته واره اِجتماع کښې مو د اول نه تر اخره پورې شرکت کړے؟

(60): آيا يومِ تعطيل اِعتِكاف مو كړے؟ **(61)**: آيا د مريض يا غم زپلي تپوس يا غم خوري او د چا پهٔ وفات كيدو مو تعزيت [لاس نيوه] كړې؟ **(62)**: آيا پهٔ هفته كښې مو پهٔ يوه ورځ كښې روژه نيولې؟ **(63)**: آيا هفته واره رساله مو لوستلې يا اوريدلې؟ **(64)**: آيا علاقائي دوره مو كړې؟ **(65)**: آيا مخكښې راتلونكي او اوس د نهٔ راتلونكو اِسلامي ورونړو مو د ديني ماحول سره تړون پيدا كړو؟